

Vyjádření k redukcím v RVP ZV

Anotace:

S informatikou do RVP ZV přibyl vzdělávací obsah a s ním i nárok na časovou dotaci. Zrušením vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie byly k dispozici dvě hodiny v rámcovém učebním plánu. Informatika jich potřebuje šest. Čtyři hodiny pro informatiku byly ubrány jiným vzdělávacím oblastem. Jak redukce probíhaly i jejich vysvětlení najdete na následující stránce.

Přehled redukcí vzdělávacího obsahu a časové dotace v RVP ZV

Potřeba proměny obsahu, metod a forem vzdělávání se dostala do povědomí pedagogické veřejnosti již v souvislosti se Strategii 2030+. Současná revize RVP ZV se stala příležitostí pro částečné přehodnocení vzdělávacího obsahu. Snížení časové dotace vzdělávacím oblastem v zájmu informatiky je třeba vnímat jako snahu poskytnout školám větší prostor pro to, aby se učitelé mohli ve výuce zaměřit na to podstatné. Důležité bylo zachovat pro ředitele škol disponibilní časovou dotaci.

Pokud se učitelé chtějí se svými žáky redukováným obsahům i nadále věnovat, tak mohou. Nutné je posilovat informatiku a digitální dovednosti podstatné pro život dnešních dětí.

Proč došlo k redukcím vzdělávacího obsahu

Nová podoba Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) přináší řadu změn. Dochází k začlenění nové klíčové kompetence, digitální, nového vzdělávacího oboru Informatika a v souvislosti s nároky informatiky na časovou dotaci i k úpravám rámcového učebního plánu a redukcí vzdělávacího obsahu vybraných vzdělávacích oblastí.

Při diskuzích s učiteli k úpravám ICT v RVP ZV a zařazení informatiky do něj i při diskuzi nad úpravou RVP ZV se zástupci Asociace ředitelů základních škol (AŘŽŠ) dominantně zazníval požadavek: **při přidávání nového (dalšího) vzdělávacího obsahu do RVP ZV ubrat odpovídající část (nějakého) stávajícího obsahu**. Při konzultacích finální úpravy RVP ZV s AŘŽŠ bylo dohodnuto nezasahovat do disponibilní časové dotace (a ponechat tak prostor ředitelům škol) a ubrat časovou dotaci (a odpovídající obsah) stávajícím vzdělávacím oblastem.

Nezasahovalo se do oblastí v současnosti považovaných za prioritní (oblast Jazyk a jazyková komunikace s obory Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk a oblast Matematika a její aplikace), a do oblastí s relativně nízkou časovou dotací (Člověk a zdraví a Člověk a svět práce).

Ve prospěch Informatiky byla tedy snížena minimální časová dotace čtyřem vzdělávacím oblastem:

- Člověk a jeho svět z 12 na 11 hodin;
- Člověk a společnost z 11 na 10 hodin;
- Člověk a příroda z 21 na 20 hodin;
- Umění a kultura z 10 na 9 hodin.

Jak se při redukcích postupovalo a co redukce znamenají pro školy

Vzdělávací obsah čtyř jmenovaných vzdělávacích oblastí byl upraven (redukován) tak, aby odpovídal snížené časové dotaci.

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů je tvořen očekávanými výstupy a učivem. Očekávané výstupy RVP ZV na konci 5. ročníku a 9. ročníku stanovují **závaznou** úroveň pro formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP, která musí být na konci 1. stupně a 2. stupně základní školy dodržena. Učivo je v RVP ZV strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností) a je chápáno jako doporučený prostředek k dosažení očekávaných výstupů.

Vzdělávací obsah byl redukován tak, že byly vyškrtnuty vybrané očekávané výstupy nebo jejich části a v návaznosti na to i odpovídající části v doporučeném učivu v každém vzdělávacím oboru dotčených vzdělávacích oblastí.

Redukce znamenají úlevu: s omezením času, který má vzdělávací oblast přidělený, jde ruku v ruce omezení obsahu, který je ve vzdělávacích oborech dané vzdělávací oblasti závazný pro všechny žáky. Tedy úlevu v závazku, který RVP ZV na školy a učitele klade a určuje jim, jakých výstupů mají dosáhnout se všemi žáky. Neomezuje to nijak školy ani učitele při plánování výuky a dosahování vyškrtnutých očekávaných výstupů u žáků, jejichž nadání a dispozice to v dané (omezené) časové dotaci umožňují.

V úpravách (redukcích) vzdělávacího obsahu jsou zohledněny připomínky členů AŘZŠ, které ke spolupráci přizvalo MŠMT a s nimiž byly navrhované změny konzultovány.

Škrty ve vzdělávacím obsahu jednotlivých vzdělávacích oborů proběhly na základě stanovených kritérií:

- odstranění duplicit v různých vzdělávacích oborech;
- vyřazení obsahu založeného na encyklopedických znalostech;
- vyřazení obsahu považovaného za příliš obtížný;
- vyřazení obsahu nárokovajícího pouze dílčí znalosti nebo dovednosti;
- vyřazení obsahu, který není přiměřený věku a životním zkušenostem žáků;
- zjednodušení obsahu k podpoře hledání souvislostí.

Navrhované změny ze strany Národního pedagogického institutu České republiky se v převažující míře shodovaly s doporučeními na redukce obsahu od AŘZŠ, současně byly provedeny tak, aby nebyla zásadně narušena obsahová koherence vzdělávacích oborů s negativním dopadem na školy, jejich stávající školní vzdělávací program a samotnou výuku.

Vysvětlení a důvody redukcí vzdělávacího obsahu ve vzdělávacích oborech

Člověk a jeho svět

Ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět došlo k:

- odstranění duplicit:
 - témata spojená s ochranou přírody a zapojení do řešení základních globálních problémů (redukováné očekávané výstupy ČJS-3-1-03, ČJS-5-2-05, ČJS-5-3-02) jsou nedílnou součástí tematických okruhů průřezového tématu Environmentální výchova a jako taková je lze do školních vzdělávacích programů začlenit;
 - témata, která se týkají mezilidských a partnerských vztahů a sexuální výchovy (redukováné očekávané výstupy ČJS-5-2-02, ČJS-5-5-08 a související učivo), jsou implicitně obsažena v tematickém celku Lidé kolem nás (rodina, soužití lidí) a ve výuce jsou realizována jako přirozená součást těchto témat v kontextu běžného

života a zkušeností žáků; zároveň jsou zcela přirozeně obsažena v průřezovém tématu Osobnostní a sociální výchova jako součást tematických okruhů sociální a morální rozvoj, které zůstávají ve školních vzdělávacích programech začleněny;

- vyřazení obsahu založeného na encyklopedických znalostech:
 - částečně nebo zcela byly redukovány očekávané výstupy (ČJS-5-3-03, ČJS-5-5-01) a učivo týkající se regionů ČR, které vedly k mechanickému osvojování historických a místních reálií a orgánových soustav;
- vyřazení obsahu považovaného za příliš obtížný:
 - k částečné redukci došlo u očekávaných výstupů (ČJS-5-1-04, ČJS-5-2-03, ČJS-5-4-03), které vyžadovaly posouzení přesahující kognitivní schopnosti žáků daného věku;
- vyřazení obsahu, k jehož naplňování nemusejí mít školy vhodné podmínky:
 - v tematickém celku Místo, kde žijeme byla redukována ta část očekávaného výstupu (ČJS-5-1-05), jejíž dosažení bylo podmíněno zprostředkováním zážitků závislých na socioekonomickém statusu rodiny.

Člověk a společnost

Výchova k občanství

Ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství bylo z 39 očekávaných výstupů zcela redukováno 8 očekávaných výstupů a částečně 9 očekávaných výstupů. Tyto dílčí úpravy nenarušují možnost dosahovat cílů základního vzdělávání a osvojování klíčových kompetencí včetně občanské kompetence. Koncept Výchovy k občanství a konstrukce vzdělávacího obsahu v dílčích obsahových okruzích zůstávají zachovány. Navržené úpravy umožňují soustředit se při snížené časové dotaci vzdělávací oblasti na to nejpodstatnější.

Ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství došlo k:

- odstranění duplicit:
 - redukováno téma globalizace ve 2 výstupech, ve 2 výstupech zůstalo ovšem zachováno (VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky; VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů); téma globalizace se dále vyskytuje v oboru Zeměpis a v průřezovém tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a v průřezovém tématu Environmentální výchova; redukováno téma solidarity a spolupráce v očekávaných výstupech, v učivu a v průřezových tématech je ovšem zachováno;
- vyřazení obsahu založeného na encyklopedických znalostech:
 - vyřazen výstup týkající se znalosti některých mezinárodních organizací, toto téma zůstalo ovšem zachováno v Dějepise a Zeměpise a také v průřezovém tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce; Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států), jedná se proto také o odstranění duplicit;
- vyřazení obsahu nárokovajícího pouze dílčí znalosti nebo dovednosti:
 - vyřazeny výstupy věnující se aktivnímu vystupování proti vandalismu, zhodnocení nabídky kulturních institucí, provádění jednoduchých právních úkonů, uvádění

příkladů mezinárodního terorismu (je chápán v širším kontextu učiva obrany státu, které zůstalo zachováno v tematickém okruhu Člověk, stát a právo);

- vyřazení obsahu, který není přiměřený věku a životním zkušenostem žáků:
 - vyřazeny výstupy věnující se povinností občana při zajišťování obrany státu a zaměřující se na porovnávání úlohy výroby, obchodu a služeb (tyto vzdělávací obsahy jsou vhodnější pro žáky středních škol).

Dějepis

Ve vzdělávacím oboru Dějepis bylo redukováno celkem 5 očekávaných výstupů a částečnou redukcí byly upraveny formulace celkem 6 očekávaných výstupů. Tematika v nich obsažená zůstává ovšem v podobě učiva, které je možné i nadále vyučovat podle školního vzdělávacího programu konkrétní školy, jsou-li k tomu podmínky. Navrhované změny byly provedeny tak, aby nebyla zásadně narušena obsahová konstrukce a výstavba vzdělávacího oboru s negativním dopadem na školy, jejich stávající školní vzdělávací program a samotnou výuku.

Ve vzdělávacím oboru Dějepis došlo k:

- vyřazení obsahu založeného na encyklopedických znalostech:
 - znalosti archeologických kultur na našem území a antických osobností v kontextu tematiky nejstarších civilizací;
- vyřazení obsahu založeného na encyklopedických znalostech:
 - porovnání základních rysů západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti;
- vyřazení obsahu považovaného za příliš obtížný:
 - redukován obsah o základních politických proudech v evropských revolucích;
- vyřazení obsahu považovaného za příliš obtížný:
 - konkretizace rysů západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti;
- vyřazení obsahu nárokovajícího pouze dílčí znalosti:
 - vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám

Člověk a příroda

Fyzika

Návrh úprav byl připraven se záměrem umožnit využívání digitálních technologií ve výuce a při této příležitosti dílčími úpravami odlehčit výuku od nároků na formální učení a kvantitativní výpočty. Tím zlepšit podmínky pro dostatečné pochopení smyslu fyzikálních jevů a pojmů a jejich propojení do souvislostí. Podpořit tak hlavní smysl fyzikálního vzdělávání v základním vzdělávání, tj. vybudovat základy, na nichž bude žák dále stavět v dalším vzdělávání i ve vytváření vlastních řešení a postojů k problémům, se kterými se setká.

Návrh otevírá možnost koncipovat výuku s větším důrazem na badatelské činnosti, žákovské experimenty, hledání souvislostí, kooperaci a diskuzi při řešení problémů. Implementace digitálních technologií do výuky fyziky je i příležitostí více přiblížit výuku fyziky žákům, uplatňovat při výuce prostředky, které jsou dnes běžnou součástí vědy i jejich života.

Ve vzdělávacím oboru Fyzika došlo k:

- vyřazení obsahu považovaného za příliš obtížný:

- vyřazena aplikace Ohmova zákona (výstup F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů), neboť žáci vnímají zákon formálně, k řešení praktických problémů je vhodnější širší znalost jevů v elektrickém obvodu v pojetí odpovídajícím výuce na střední škole;
- vyřazeno odlišení hvězd od planet na základě jejich vlastností (výstup F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností), neboť k popisu a pochopení významných rozdílů mezi vesmírnými objekty odpovídajícímu současnému stavu poznání a prezentovanému v médiích jsou třeba středoškolské znalosti dějů z mikrosvěta a vesmíru;
- vyřazeno určení tepla přijatého či odevzdaného tělesem (výstup F-9-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem), neboť vede k formálnímu učení bez pochopení podstaty věci; kvantitativní výpočty je vhodnější učit až na středních školách;
- vyřazeno využívání Newtonových zákonů (výstup F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích), neboť se nejedná o celý komplet Newtonových zákonů; precizní formulace zákonů žákům činí potíže, vede k formálnímu učení bez pochopení podstaty věci; to, co je důležité pochopit, lze odvodit z pozorování účinků sil na těleso v rámci upraveného výstupu F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici a jejich účinky na těleso;
- vyřazena aplikace otáčivých účinků síly (výstup F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů), neboť vede k formálnímu učení; kvantitativní výpočty je vhodnější učit až na středních školách; to, co je důležité o působení sil na tělesa pochopit, lze odvodit z pozorování účinků sil na tělesa v rámci upraveného výstupu F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici a jejich účinky na těleso;
- vyřazena aplikace analýzy sil působících na těleso v kapalině (výstup F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní), neboť téma působení sil na těleso je obtížné, k rozboru jednodušších situací postačí výstup F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů;
- vyřazen výstup F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí, neboť pro pochopení je důležitý prožitek přímého pozorování Brownova pohybu; k jeho pozorování nejsou v mnoha školách podmínky, nepřímá pozorování tento prožitek nenahradí; rovněž hlubší rozbor děje je vhodný jen pro zájemce s hlubším zájmem o poznání i na střední škole;
- vyřazení obsahu nárokovatelného pouze dílčí znalosti:
 - vyřazen konkrétní úkol změřit velikost síly (výstup F-9-2-03 změří velikost působící síly); je vhodné propojit s výstupy, v jejichž rámci žáci experimentálně ověřují výsledky svých úvah a výpočtů, např. v upraveném výstupu F-9-2-04 nebo výstupu F-9-3-01.
 - vyřazen úkol zapojit správně polovodičovou diodu (výstup F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu), neboť pochopení funkce polovodičové diody je tématem fyziky na střední škole; polovodičová dioda již není z hlediska běžného uživatele elektroniky tak dominantní polovodičovou součástí jako před 60 lety; základy

zapojování elektrického obvodu jsou předmětem výstupu F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu;

- zjednodušení obsahu k podpoře hledání souvislostí:
 - k žádoucí podpoře pochopení a vnímání fyzikálních jevů v souvislostech jsou propojeny požadavky na používání vztahů mezi vykonanou prací a energií ve prospěch pochopení jejich souvislosti s výkonem (výstup F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa se propojuje s výstupem F-9-4-03 v nové formulaci tohoto výstupu) a využívání poznatků o přeměnách forem energie a jejich přenosu s posouzením využívání energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí (výstup F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh).

Chemie

Ve vzdělávacím oboru Chemie došlo k:

- odstranění duplicit:
 - vyřazeno téma fotosyntézy (výstupy CH-9-6-04 a CH-9-6-05) z důvodu duplicity v Přírodopisu;
 - vyřazeno téma ekologie: znečištění vody, vzduchu (výstup CH-9-2-06 připojen k výstupu CH-9-2-05 z důvodu obsahové podobnosti); částečně duplicita v Přírodopisu a Zeměpisu; v celkových revizích RVP ZV je snaha o zařazení nadoborového tématu zabývajícího se ekologií;
 - vyřazeno téma ekologie: kyselá dešť (obsah výstupu CH-9-5-02 je zahrnut ve výstupu CH-9-5-01, konkrétně v dopadech anorganických látek na životní prostředí); částečně duplicita v Přírodopisu a Zeměpisu; v celkových revizích RVP ZV je snaha o zařazení nadoborového tématu zabývajícího se ekologií;
 - vyřazeno téma zásad správné výživy člověka (v učivu „přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle“ došlo k redukci na základě duplicity ve Výchově ke zdraví);
 - vyřazeno téma elektřiny (učivo „chemie a elektřina“ bylo redukováno z důvodu duplicity ve Fyzice);
 - vyřazeno téma faktorů ovlivňujících rozpouštění pevných látek (výstup CH-9-2-03 byl redukován z důvodu jeho zařazení již na 1. stupni ZŠ);
- vyřazení obsahu založeného na encyklopedických znalostech:
 - redukováno téma klasifikace chemických reakcí (upraven výstup CH-9-4-01); klasifikace chemických reakcí je na základní škole nadbytečným učivem, postačující je jeho zařazení na SŠ;
 - výrazně omezeno názvosloví prvků a sloučenin (prvky a sloučeniny byly přeřazeny z výstupu CH-9-3-02 do výstupu CH-9-3-01); rozsah učiva omezen termínem „vybraných prvků“: názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků; v celkových revizích RVP ZV se snažíme najít optimální míru zařazení názvosloví do obsahu vzdělávání na ZŠ;
- vyřazení obsahu považovaného za příliš obtížný:
 - redukovány výpočty (výstup CH-9-4-02); výpočty jsou na ZŠ dlouhodobě považovány za problematické a pro žáky obtížné; v celkových revizích RVP ZV se snažíme najít optimální míru jejich zařazení do obsahu vzdělávání na ZŠ;

- vyřazení obsahu nárokovajícího pouze dílčí znalosti:
 - bylo vyškrtáno téma jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek (CH-9-1-03) z důvodu nízké pravděpodobnosti, že se žáci setkají s havárií s únikem nebezpečných látek, kterou by sami museli řešit (do chemického provozu se nedostanou).

Přírodopis

Ve vzdělávacím oboru Přírodopis došlo k:

- vyřazení obsahu založeného na encyklopedických znalostech:
 - geologická období podle charakteristických znaků;
- odstranění duplicit:
 - funkce základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů: je součástí výstupů v biologii rostlin, biologii živočichů;
 - třídění organismů do říší a nižších taxonomických jednotek: je součástí výstupů v biologii rostlin, biologii živočichů;
 - způsoby výživy hub a význam v ekosystémech: součástí základů ekologie;
 - praktické příklady funkcí a vztahů orgánů rostlin v rostlině jako celku: součástí jiného výstupu biologie rostlin (P-9-3-01);
 - závislost a přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí: součást výstupu základů ekologie (P-9-7-01);
 - význam zdravého způsobu života a první pomoc: součást oboru Výchova ke zdraví;
 - vliv sfér Země na vznik a trvání života: součást oboru Geografie, částečně součást výstupu (P-9-6-03);
 - uvedení příkladů narušení rovnováhy ekosystému: součást průřezového tématu Environmentální výchova i výstupu základů ekologie (P-9-7-04);
 - pravidla bezpečnosti práce: součást VO Člověk a svět práce;
- vyřazení obsahu považovaného za příliš obtížný:
 - porovnání vnitřních a vnějších orgánů rostlin: obsah je částečně součástí jiného výstupu biologie rostlin (P-9-3-01);
- vyřazení obsahu nárokovajícího pouze dílčí znalosti:
 - funkce organismů ve stélce lišejníků: výstup příliš specifický a dílčí pro úroveň RVP, obecně jako součást základů ekologie;
 - půdotvorní činitelé a vznik půdy: součást jiného výstupu (P-9-6-03);
 - příklady systému organismů (populace, společenstva, ekosystém): součást jiných výstupů základů ekologie (P-9-7-01, P-9-7-03).

Zeměpis (Geografie)

Ve vzdělávacím oboru Zeměpis (Geografie) byly redukovány 4 očekávané výstupy a částečnou redukcí formulace upraveny celkem 2 očekávané výstupy. Tematika v nich obsažená zůstává ovšem v podobě učiva, které je možné i nadále vyučovat podle školního vzdělávacího programu konkrétní školy, jsou-li k tomu podmínky. Navrhované změny byly provedeny tak, aby nebyla zásadně narušena obsahová konstrukce vzdělávacího oboru s negativním dopadem na školy, jejich stávající školní vzdělávací program a samotnou výuku.

Ve vzdělávacím oboru Zeměpis (Geografie) došlo k:

- odstranění duplicit:
 - odstraněny reálie o vesmíru a o tělesech sluneční soustavy; jedná se předně o tematiku obsaženou ve Fyzice;
- vyřazení obsahu založeného na encyklopedických znalostech:
 - vyřazeny vztahy místních regionů k vyšším územním celkům;
 - vyřazení obsahu založeného na encyklopedických znalostech;
 - hodnocení mozaiky multikulturního světa na vybraných příkladech;
- vyřazení obsahu považovaného za příliš obtížný:
 - hodnocení hranic (bariér) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině;
- vyřazení obsahu považovaného za příliš obtížný:
 - vyřazeno rozlišování kritérií pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa;
 - vyřazen obsah týkající se vytváření myšlenkových (mentálních) schémat a myšlenkových (mentálních) map pro orientaci v konkrétních regionech, pro vytváření postojů k okolnímu světu;
- vyřazení obsahu nárokovajícího pouze dílčí znalosti:
 - hodnocení vazeb místního regionu k vyšším územním celkům.

Umění a kultura

Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura došlo při redukcích k vyřazení obsahu považovaného za příliš obtížný.

Výtvarná výchova

Interpretace vlastních a uměleckých děl i běžné vizuální produkce, stejně tak jako interpretace výsledků tvůrčí práce spolužáků, je přirozenou součástí tvůrčích aktivit. Redukován byl ovšem obsah týkající se interpretace díla a jeho účinků v kontextu společenského a kulturního dění – jedná se o příliš náročný požadavek na všechny žáky. Dále byl vyřazen obsah, který byl ve výrocích formulován příliš složitě a tím docházelo k jeho nejednoznačnému výkladu a k nárokům na žáka neodpovídajícím danému stupni, a tudíž i obtížně zohlednitelné individuální míře jeho dosažení.

Doporučujeme redukované výstupy dále rozpracovat na úrovni školního vzdělávacího programu a tím obohatit výuku podle potřeb a zájmů žáků a s ohledem na učitelovo pojetí výuky.

Hudební výchova

Výuka hudební výchovy by měla zohledňovat především žákovy individuální schopnosti a dovednosti, s tím, že úlohou učitele je tyto hudební schopnosti a dovednosti dále systematicky rozvíjet. Této skutečnosti by proto měly odpovídat i požadavky učitelů na míru dosažení očekávaného výstupu konkrétním žákem stanovením dané úrovně ve školním vzdělávacím programu. Zejména u uměleckých oborů je rozpracování školního vzdělávacího programu velmi důležité, neboť může lépe reagovat na konkrétní podmínky školy, potřeby a zájmy žáků. V RVP ZV došlo k redukci toho obsahu, který je považován za příliš obtížný pro všechny žáky a nelze ho „plošně“ vyžadovat od všech žáků vzhledem k tomu, že by zakládal příliš vysoké a často nesplnitelné požadavky pro všechny žáky na jejich hudební produkci, nároky na znalosti pro interpretaci hudebního díla a jeho slohového a stylového zařazení i nároky na pohybové aktivity.

Redukce obsahu na úrovni RVP ZV ovšem neznamená, že na úrovni školního kurikula a výuky nemůže být vzdělávací obsah rozšířen o další a nadstandardní obsah a tvůrčí činnosti. Naopak rozšíření a specifikaci obsahu na úrovni školy a na základě učitelova pojetí výuky velmi doporučujeme.

Shrnutí

V uvedených vzdělávacích oblastech bylo celkově 57 výstupů zcela vypuštěno a 46 částečně redukováno.

Spolu s redukcí očekávaných výstupů a učiva byly upraveny i výstupy minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro žáky s lehkým mentálním postižením (MDÚ). Upravené MDÚ vycházejí z jejich původního znění a z formulací částečně redukováných očekávaných výstupů, tak, aby postihovaly specifika vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením a zároveň nekladly bariéry výuce těchto žáků v rámci heterogenní třídy běžné školy.

3. 2. 2021

Zpracoval odbor kurikula všeobecného vzdělávání Národního pedagogického institutu České republiky